

راهبردهای دفاع از فلسطین در اندیشه امامان انقلاب

زینت شجاعی

چکیده:

مسئله فلسطین، به عنوان یکی از مهم ترین بحران های سیاسی و انسانی جهان اسلام، جایگاهی بنیادین و راهبردی در اندیشه امامان انقلاب اسلامی ایران دارد. این اندیشه، با ارائه راهبردهای متنوع و مؤثر، توانسته مسئله فلسطین را در سطح جهانی زنده نگه دارد. امام خمینی (ره) و امام خامنه ای مدظله العالی) باتکیه بر اصول اسلامی، عدالت خواهی و مقابله با استکبار دفاع از ملت فلسطین را رسالتی الهی و جهانی تلقی کردند و با معرفی رژیم صهیونیستی به عنوان دشمن اسلام بشریت دفاع از فلسطین را نوعی جهاد در راه خدا می دانند و با ابتکار روز جهانی قدس این مسئله را محور وحدت اسلامی تبدیل کرده اند که این مقاله با روش تحلیل گفتمان و بررسی بینات رسمی رهبران انقلاب به واکاوی راهبردهای فرهنگی، سیاسی، نظامی و رسانه ای در حمایت از فلسطین می پردازد از جمله این راهبردها می توان به تقویت محور مقاومت، بسیج افکار عمومی از طریق روز جهانی قدس و افشای ماهیت رژیم صهیونیستی اشاره کرد بدین سان این مطالعه داده ها از طریق بررسی آثار امامان انقلاب گردآوری شده است یافته های پژوهش نشان می دهد که اندیشه امامان انقلاب چهارچوبی نظری و عملی برای مقاومت اسلامی و مقابله با نظام سلطه جهانی ارائه داده و افق آزادی فلسطین را به عنوان بخشی از تحقق عدالت جهانی ترسیم کرده است

کلیدواژه:

امامان ، انقلاب، دفاع، سیاسی.فلسطین

مسئله فلسطین به عنوان یکی از مهم ترین و حساس ترین موضوعات جهان اسلام همواره جایگاه ویژه ای در گفتمان و اندیشه امامان انقلاب اسلامی ایران داشته است؛ اما اینکه چرا مسئله فلسطین پس از گذشت بیش از هفتاد سال از اشغال سرزمینش همچنان در کانون توجه امت اسلامی و محور سیاست های مقاومت قرار دارد؟ یا اینکه چه عاملی باعث شده است که انقلاب اسلامی از نخستین روزهای شکل گیری اش، دفاع از ملت مظلوم فلسطین را نه تنها یک وظیفه انسانی بلکه یک رسالت دینی و راهبردی بداند؟ پاسخ به این پرسش ها ما را به ژرفای اندیشه امامان انقلاب اسلامی یعنی امام خمینی رحمت الله علیه و حضرت آیت الله خامنه ای (مدظله العالی) رهنمون می سازد. امام خمینی با نگاهی فراتر از مرزهای جغرافیایی، مسئله فلسطین را نه تنها یک موضوع عربی یا منطقه ای بلکه یک مسئله اسلامی و انسانی دانست که وجدان های بیدار و آزادگان جهان را به واکنش فرامی خواند و دفاع از ملت مظلوم فلسطین را یک وظیفه انسانی و اسلامی و یک تکلیف شرعی و سیاسی می دانست که بر دوش همه مسلمانان جهان سنگینی می کند ایشان با تأکید بر وحدت امت مسلمانان، مبارزه با استکبار جهانی، بیداری ملت ها و حمایت بی قید و شرط از ملت مظلوم فلسطین راهبردهایی بنیادین را در عرصه نظری و عملی ارائه دادند که بعدها در سیاست های کلان جمهوری اسلامی ایران نهادینه شد ایشان همچنین با اعلام آخرین جمعه ماه مبارک رمضان به عنوان روز جهانی قدس این مسئله را از حاشیه به متن زندگی دینی و سیاسی مسلمانان آوردند و آن را به اولویت اول امت اسلامی تبدیل کردند و با صراحت رژیم صهیونیستی را غده سرطانی خواند که باید از پیکر جهان اسلام ریشه کن شود که در ادامه این مسیر رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه ای با حفظ اصول و مبانی امام خمینی راهبردهای دفاع از فلسطین را بادقت، عمق و انسجام بیشتری تبیین کردند ایشان با بهره گیری از ظرفیت های فرهنگی، سیاسی، رسانه ای و بین المللی ضمن حمایت از مقاومت اسلامی، افشای چهره واقعی رژیم صهیونیستی تلاش کردند تا مسئله فلسطین را در صدر اولویت های جهان اسلامی نگه دارند بدین سان هدف اصلی این پژوهش بررسی و تحلیل راهبردهای دفاع از فلسطین در اندیشه و سیره سیاسی امامان انقلاب اسلامی ایران است

که این پژوهش به روش توصیفی و تحلیلی ارائه می گردد و تلاش دارد تا با تبیین مبانی فکری دو امام و راهکارهای دو امام و نقطه اشتراک و افتراق آنها بپردازد که در پی بررسی این مباحث در منابعی چون: فلسطین از نگاه امام خمینی و فلسطین از منظر رهبر معظم انقلاب اسلامی و نبرد نابرابر از حسن واعظی

است در مجموع این پژوهش می‌کوشد تا نشان دهد چگونه اندیشه امامان انقلاب توانسته‌اند مسئله فلسطین را از یک بحران منطقه‌ای به یک آرمان جهانی تبدیل کنند و چه راهبردهایی برای تحقق این آرمان اتخاذ شده است

۱- مبانی فکری دفاع از فلسطین در اندیشه امامان انقلاب اسلامی

وجوب دفاع از سرزمین‌های اسلامی از منظر امامین انقلاب اسلامی، امام خمینی و مقام معظم رهبری ریشه‌ای عمیق در فقه اسلامی و اندیشه سیاسی شیعه دارد امام خمینی دفاع از سرزمین‌های اسلامی را نه تنها واجب شرعی که وظیفه‌ای الهی و انسانی می‌دانست و مقام معظم رهبری هم ایشان نیز دفاع از سرزمین‌ها اسلامی را وظیفه عمومی برای همه مسلمانان می‌داند ایشان بارها و لزوم اتحاد امت اسلامی در برابر دشمنان مشترک به ویژه استکبار جهانی و صهیونیسم تاکید کردند بدین منظور در این مبحث به وجوب دفاع از سرزمین‌های اسلامی، افشای ماهیت فلسطین، قداست مسجد الاقصی، حمایت از مقاومت اسلامی و وحدت اسلامی پرداخته می‌شود.

۱-۱ وجوب دفاع از سرزمین‌های اسلامی

دفاع یک نظام یا الگویی روانی است که فرد یا گروه برای مقابله با خطر واقعی یا خیالی از خود نشان می‌دهد تا تعادل روانی و هویت خود را حفظ کند (کوهپایی، ۱۳۷۷ص ۱۷۹) دفاع یک حق ذاتی، مشروع و طبیعی است که خداوند در وجود همه موجودات قرار داده تا بتواند در برابر تجاوز از خود محافظت کرده و به زندگی ادامه دهند (بلباسی و همکاران، ۱۳۹۴، ص ۲۴۷) در دین، دفاع یک نظام حیاتی برای رشد، امنیت و هدایت جامعه است. ترک یا ضعف در دفاع پیامدهایی چون ذلت، افزایش توطئه‌ها، فتنه‌ها و از دست رفتن قدرت تصمیم‌گیری را به دنبال دارد (درویشی شانی ۱۳۹۳ص ۱۵۱) دفاع واکنش مشروع انسان برای تضمین حیات مادی، معنوی، حفظ کرامت و شرف انسانی خویش در برابر عوامل مهاجم است دفاع یکی از بنیادی‌ترین نیازهای هر جامعه و مهم‌ترین عامل بقای اجتماعات بشری است.

هر کشوری نیز محیط امنیتی و دفاعی خود را بر اساس منافع، اهداف و ارزش‌های اساسی و همچون بر پایه میزان قدرت خود تعریف می‌کند خداوند در قرآن کریم نیز حفظ آمادگی را از ثمرات ایمان می‌داند در دین اسلام دفاع یک وظیفه شرعی است (شاه قلیان قهفرخی، ۱۳۹۱) با این ترتیب امام خمینی مبارزه با رژیم صهیونیستی را نوعی جهاد در راه خدا می‌داند در شرایطی که اسلام یا کشورهای اسلامی در خطر باشند دفاع واجب کفایی است و بر همه مسلمانان در سراسر جهان بدون توافق مذهبی واجب است اگر مردم منطقه مورد هجوم ضعیف باشند دیگر مسلمانان باید مجهز شوند و جان و مال خود را فدا کنند.

امام تصریح می‌کند: اگر یکی از دولت‌های اسلامی مورد حمله دشمن قرار گیرد دفاع از آن کشور بر همه دولت‌های اسلامی واجب است در استفتائات ایشان آمده: دفع دشمن متجاوز بر تمام مسلمانان واجب کفایی است. دفاع امری فطری، عقلایی و وجدانی است نه تنها انسان‌ها بلکه حیوانات نیز در برابر تهدید از خود دفاع می‌کنند امام خمینی دفاع را یک تکلیف شرعی، انسانی و ملی می‌داند که عقل و وجدان آن را تأیید می‌کند دفاع از اسلام، نوامیس جان و مال مسلمانان در مواقع خطر وظیفه الهی و همگانی است (حیدری، ۱۴۰۱،

و همچنین رهبر معظم انقلاب اسلامی، حمایت از مردم فلسطین و مقاومتشان را وظیفه‌ای اسلامی و انسانی می‌داند و بر همه مسلمانان واجب کفایی است. کشورهای اسلامی باید بدون تردید از فلسطین دفاع کنند و اقدامات رژیم صهیونیستی و حامیان‌شان را محکوم نمایند خطرات رژیم صهیونیستی نباید نادیده گرفته شود مقاومت باید با همه ابزارهای ممکن تقویت شود ملت و دولت‌های منطقه و همه آزادی‌خواهان جهان وظیفه دارند نیازهای اساسی ملت فلسطین را تامین کنند مسئله فلسطین در راس مسائل سیاسی جهان اسلام قرار دارد و همه باید برای آزادی آن تلاش و مجاهدت کنند (صلح میرزایی، ۱۳۹۹، ص ۳۳۴، ۳۳۷) دفاع از ملت مظلوم و شجاع فلسطین وظیفه اسلامی همه مسلمانان است مردم فلسطین با چهره خون آلود از ملت اسلامی طلب یاری می‌کنند هر مسلمان به هر شکل و توان، وظیفه دارد در راه آزادی فلسطین تلاش کند زیرا سرزمین‌های فلسطین متعلق به همه مسلمانان است باید دست از اشغالگران بازگردانده شود. مسئولیت دفاع از فلسطین فقط بر دوش عرب‌ها یا همسایگان آنها نیست بلکه همه مسلمانان باید احساس مسئولیت کنند (صلح میرزایی، ۱۳۹۹، ص ۳۳۸، ۳۴۱) در بین آیات می‌توان به این آیه اشاره کرد، (حج ۳۹) اُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بَأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ آیه تصریح می‌کند که کسی که از جانب مشرکان مورد ظلم قرار گرفته است در جهاد مأذون است در شأن نزول آیه آمده است آیه نسبت به مهاجرین صادر شده است

که اهل مکه آنها را از وطنشان خارج کرده بودند زمانی که مسلمانان قوت پیدا کردند خداوند آنها را به جهاد امر کرده و برای آنان حق نبرد قرار داده است (حیدری، ۱۴۰۱)

۲-۱ افشای ماهیت جعلی اسرائیل

صهیون نام کوهی در بیت المقدس که در ادیان یهود، اسلام و مسیحیت جایگاه مقدسی دارد صهیونیست در لغت به معنای دلباخته کوه صهیون می باشد صهیونیسم در ابتدا مفهومی مذهبی داشت و به کسانی گفته می شد که به دلیل عشق به کوه صهیون زندگی رهبانی و عبادت را در آن منطقه انتخاب می کردند تا قبل از رنسانس صهیونیسم سیاسی وجود نداشت اما از قرن ۱۷ و ۱۸ به بعد به تدریج صهیونیسم سیاسی شکل گرفت این جریان سیاسی برتری قوم یهود را تبلیغ می کرد و معتقد بود که خداوند آنها را برای حکومت بر جهان برگزیده است صهیونیست های سیاسی فلسطین را ارض موعود دانسته و خواستار تشکیل دولت یهودی در آن شدند در اواخر قرن ۱۹ نام فلسطین را به اسرائیل تغییر دادند و یهودیان را به مهاجرت به این منطقه تشویق کردند امروزه صهیونیسم جهانی با مفاهیمی چون نژاد پرستی، اشغالگری، ظلم، ستم، استعمار و سلطه طلبی شناخته می شود (واعظی، ۱۳۸۳، ص ۱۱، ۱۲)

فلسطین سرزمین با پیشینه ای چند هزار ساله همواره بخشی از هویت تاریخی و فرهنگی منطقه بوده است اما در قرن اخیر قدرت های جهانی با تکیه بر زور و سرکوب تلاش کردند این کشور را از صحنه جغرافیا حذف کنند میلیون ها فلسطینی از خانه و کاشانه خود رانده شدند کشته و شکنجه و آواره شدند اکنون در اردوگاه های کشورهای همجوار و دیگر نقاط جهان زندگی می کنند در این روند واحدی جعلی و تحمیلی به نام اسرائیل جایگزین کشور تاریخی فلسطین شد واحدی که نه ریشه در تاریخ دارد و نه مشروعیت در وجدان های جهانی این اقدام نه بر اساس منطق بلکه بر پایه قدرت نظامی و حمایت سیاسی غرب به ویژه آمریکا صورت گرفت در برابر این تحمیل دیدگاه امام خمینی موضعی روشن و منطقی داشت واحد جعلی اسرائیل باید حذف شود و ملت اصلی فلسطین باید به سرزمین خود بازگردند این موضع نه شعاری است بلکه برآورده از منطق تاریخی انسانی و اخلاقی است امام معتقد بود که بازگشت ملت فلسطین به سرزمین خود تنها راه عادلانه و منطقه ای برای حل این بحران است امروز همه مسلمانان آزادگان جهان حتی ناظران

دموکراتیک، تلاش کرده است تا مسیر جدیدی برای حل این بحران پیشنهاد دهد. اصل بنیادین: فلسطین متعلق به ملت فلسطین است جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که فلسطین، فارغ از دین و قومیت، متعلق به مردمی است که ریشه تاریخی، فرهنگی و جغرافیایی در این سرزمین دارند؛ اعم از مسلمان، مسیحی یا یهودی. این دیدگاه، بر پایه حق تعیین سرنوشت ملت‌ها بنا شده و تأکید دارد که هیچ قدرت خارجی یا مهاجر غیر بومی نباید در تعیین آینده این کشور نقش تعیین‌کننده داشته باشد.

پیشنهاد اصلی ایران برای حل مسئله فلسطین، برگزاری یک همه‌پرسی سراسری با مشارکت همه فلسطینی‌هاست؛ چه آنان که در داخل فلسطین زندگی می‌کنند، چه آوارگانی که در اردوگاه‌ها یا کشورهای دیگر به سر می‌برند. در این همه‌پرسی، همه افراد با هویت فلسطینی، فارغ از دین و محل سکونت، باید بتوانند رأی دهند و نظام سیاسی آینده کشورشان را تعیین کنند.

این همه‌پرسی باید تحت نظارت دقیق و بی‌طرفانه بین‌المللی برگزار شود تا مشروعیت آن تضمین گردد. رژیم سیاسی برآمده از این رأی‌گیری، مسئول تصمیم‌گیری درباره مهاجران غیر فلسطینی خواهد بود که در سال‌های گذشته به این سرزمین کوچ کرده‌اند. ایران معتقد است که راه‌حل‌های ارائه‌شده توسط کشورهای غربی و نهادهای وابسته به آن‌ها، نه تنها ناکارآمد بوده‌اند بلکه در بسیاری موارد به تعمیق بحران انجامیده‌اند. از نظر جمهوری اسلامی، صلح واقعی تنها زمانی حاصل می‌شود که تصمیم‌گیری درباره آینده فلسطین به خود مردم فلسطین واگذار شود، نه به قدرت‌های خارجی یا سازمان‌های بین‌المللی که منافع خاص خود را دنبال می‌کنند. پس از برگزاری همه‌پرسی و تشکیل دولت مشروع، باید زمینه بازگشت آوارگان فلسطینی فراهم شود تا آنان نیز در تدوین قانون اساسی و برگزاری انتخابات مشارکت داشته باشند. این فرآیند، نه تنها به عدالت تاریخی نزدیک‌تر است بلکه می‌تواند زمینه‌ساز صلحی پایدار و مبتنی بر رضایت عمومی باشد.

دیدگاه جمهوری اسلامی ایران درباره فلسطین، برخلاف تصور رایج، نه بر پایه جنگ و تقابل نظامی بلکه بر اساس اصول دموکراتیک، عدالت تاریخی و احترام به حقوق ملت‌ها بنا شده است. این طرح، نه تنها منطقی و قابل دفاع در عرصه بین‌المللی است بلکه می‌تواند الگویی برای حل سایر بحران‌های مشابه در جهان باشد. (صلح میرزایی، ۱۳۹۹، ص ۵۱۴، ۵۱۷)

در دهه‌های اخیر، جهان اسلام شاهد تحولی بنیادین در نگرش و کنش سیاسی خود بوده است؛ تحولی که با عنوان «بیداری اسلامی» شناخته می‌شود و امروز به یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر مسئله فلسطین تبدیل شده است. این بیداری نه تنها معادلات منطقه‌ای را دگرگون کرده، بلکه امیدی تازه در دل ملت‌های مسلمان برای بازپس‌گیری حقوق تاریخی‌شان ایجاد کرده است.

برای سال‌ها، رژیم صهیونیستی با اتکا به حمایت‌های بی‌دریغ قدرت‌های استکباری، به‌ویژه ایالات متحده آمریکا، در آرامش نسبی به اشغال سرزمین فلسطین ادامه داد. حملات پراکنده و مقطعی از سوی برخی دولت‌ها نه تنها تأثیر جدی نداشت، بلکه خسارات وارده به رژیم اشغالگر با کمک‌های مالی و نظامی جبران می‌شد. اما امروز، معادله تغییر کرده است. تهدیدها دیگر از سوی دولت‌ها نیست، بلکه از دل مردم مسلمان و بیدار فلسطین و جهان اسلام برمی‌خیزد.

سازمان‌های فلسطینی که از دین فاصله گرفته‌اند و مبارزه را صرفاً در چارچوب‌های سیاسی و دیپلماتیک تعریف کرده‌اند، ناتوانی خود را در تحقق آرمان‌های ملت فلسطین نشان داده‌اند. در مقابل، نسل جدیدی از مبارزان با تکیه بر ایمان اسلامی، آشنایی با قرآن و شعارهای برخاسته از اعتقادات دینی، وارد میدان شده‌اند. این نسل نه تنها از سازش‌کاری فاصله گرفته، بلکه مبارزه را وظیفه‌ای مقدس و راهی برای عزت و آزادی می‌داند. مسئله فلسطین دیگر محدود به مرزهای جغرافیایی نیست. در سراسر جهان اسلام، از مصر تا آفریقا، آسیا و خاورمیانه، دل‌های مخلصان و آگاهان به یاد مردم مظلوم فلسطین می‌تپد. این همدلی فراتر از مذاهب و گرایش‌های سیاسی است و نشان‌دهنده وحدت امت اسلامی در برابر ظلم و اشغالگری است. در طول تاریخ، ملت‌ها همواره موضع‌گیری دولت‌های خود را در قبال مسئله فلسطین به‌عنوان معیار مشروعیت و صداقت آنان سنجیده‌اند. هرچند فشار استبداد و اختناق مانع از بروز خواسته‌های واقعی ملت‌ها بوده، اما امروز، به برکت بیداری اسلامی، صدای ملت‌ها بلندتر از همیشه شنیده می‌شود. راهپیمایی‌های روز قدس و دیگر مناسبت‌های همبستگی، گواهی روشن بر این حقیقت‌اند. آن نسلی که فلسطین را به دشمن واگذار کرد، به تاریخ پیوسته است. نسل جدید، نسلی است که با ایمان، آگاهی و اراده‌ای راسخ، راهی متفاوت را برگزیده است. آینده فلسطین نه در سازش و تسلیم، بلکه در مقاومت اسلامی و بیداری امت رقم خواهد

خورد. پرچم فلسطین، روزی در جایگاه حقیقی خود برافراشته خواهد شد و نگاه جهانیان را به خود جلب خواهد کرد (همان، ص ۶۱۸، ۶۲۰)

۳- نقطه اشتراک و افتراق دو راهبرد دفاعی

هر دو امام، مسئله فلسطین را نماد مبارزه با استکبار جهانی می‌دانند. و بروجوب دفاع از سرزمین‌های اسلامی تاکید داشتند و صهیونیستیم در نگاه آنان، ابزار سلطه‌طلبی آمریکا و غرب برای تضعیف جهان اسلام است. امام خمینی آن را «غده سرطانی» نامید و امام خامنه‌ای نیز آن را «پایگاه شرارت» در منطقه معرفی کرده‌اند. مقاومت مردمی فلسطین، محور اصلی راهبرد دفاعی در اندیشه هر دو رهبر است. آنان معتقدند که تنها راه آزادسازی فلسطین، مبارزه مردمی و ایستادگی در برابر اشغالگران است، نه سازش و مذاکره. وحدت مسلمانان در برابر رژیم صهیونیستی، یکی از اصول مشترک در اندیشه امامان انقلاب است. آنان تفرقه میان کشورهای اسلامی را بزرگ‌ترین مانع در مسیر آزادی فلسطین می‌دانند. هر دو رهبر، مذاکره با رژیم صهیونیستی را خیانت به آرمان فلسطین دانسته‌اند. امام خمینی از ابتدا با هرگونه سازش مخالفت کرد و امام خامنه‌ای نیز بارها تاکید کرده‌اند که «رژیم صهیونیستی محکوم به زوال است»

نقاط افتراق

امام خمینی بیشتر بر اقدامات نمادین مانند اعلام روز قدس تمرکز داشت تا افکار عمومی جهان اسلام را بیدار کند. امام خامنه‌ای علاوه بر حفظ این نمادها، از رسانه‌های نوین، دیپلماسی منطقه‌ای و ارتباط با گروه‌های مقاومت برای گسترش حمایت جهانی بهره می‌برد. امام خامنه‌ای راه‌حل سیاسی مشخصی ارائه داده‌اند: برگزاری همه‌پرسی میان ساکنان اصلی فلسطین (اعم از مسلمان، مسیحی و یهودی) برای تعیین نوع حکومت آینده. این راه‌حل در اندیشه امام خمینی به صورت صریح مطرح نشده بود. در دوران رهبری امام خامنه‌ای، حمایت از گروه‌هایی مانند حزب الله لبنان، حماس و جهاد اسلامی فلسطین به صورت مستقیم و راهبردی دنبال شده است. در زمان امام خمینی، این گروه‌ها هنوز شکل نگرفته بودند یا در مراحل ابتدایی بودند. راهبردهای دفاع از فلسطین در اندیشه امامان انقلاب اسلامی، بر پایه اصول ثابت و آرمان‌گرایانه بنا شده‌اند؛ اما در شیوه‌های اجرایی و تاکتیکی، متناسب با شرایط زمانه، تحول یافته‌اند. اشتراک در نگاه ضد استکباری، حمایت از مقاومت و تاکید بر وحدت اسلامی، نشان‌دهنده استمرار گفتمان انقلاب اسلامی است

نتیجه گیری:

راهبردهای دفاع از فلسطین در اندیشه امام خمینی (ره) و امام خامنه‌ای، تجلی روشن از پیوند میان آرمان‌خواهی اسلامی، عدالت‌طلبی انسانی و واقع‌گرایی سیاسی است. این دو رهبر، با تکیه بر اصول ثابت دینی و انقلابی، مسئله فلسطین را نه تنها دغدغه‌ای منطقه‌ای بلکه نماد جهانی مقاومت در برابر ظلم و اشغالگری معرفی کرده‌اند. اشتراکات بنیادین در این اندیشه‌ها، مانند مبارزه با صهیونیسم، حمایت از مقاومت مردمی، و مخالفت با سازش، نشان‌دهنده ثبات گفتمان انقلاب اسلامی در دفاع از مظلومان است. در عین حال، تفاوت‌های راهبردی در شیوه‌های اجرایی، از جمله بهره‌گیری از رسانه‌های نوین، دیپلماسی عمومی، توسعه محور مقاومت و ارائه راه‌حل‌های حقوقی، بیانگر پویایی و تطبیق این اندیشه‌ها با تحولات زمانه است. در شرایطی که برخی دولت‌های عربی به سمت عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی حرکت کرده‌اند، و رسانه‌های جهانی تلاش می‌کنند صدای مظلومیت فلسطین را خاموش کنند، اندیشه امامان انقلاب همچنان به عنوان چراغ راه ملت‌های آزاده جهان می‌درخشد. این اندیشه، نه تنها در ایران بلکه در دل جوانان و نخبگان جهان اسلام و حتی فراتر از آن، الهام‌بخش حرکت‌های بیداری و مقاومت شده است. اکنون وظیفه ماست که با شناخت دقیق این راهبردها، در مسیر آگاهی‌بخشی، حمایت عملی و تقویت جبهه مقاومت گام برداریم. دفاع از فلسطین، تنها یک شعار سیاسی نیست؛ بلکه آزمونی برای سنجش تعهد ما به عدالت، آزادی و کرامت انسانی است. آینده این مبارزه، وابسته به استمرار این اندیشه‌ها و حضور فعال نسل‌های آگاه و مسئول در صحنه است.

منابع:

۱. قرآن کریم
۲. آذین، ا. و همکاران. (۱۴۰۱). وحدت جهان اسلام از دیدگاه امام خمینی (ره)

۳. بلباسی، م. و همکاران (۱۳۹۴). بررسی مولفه های فرهنگ دفاعی در چارچوب فرهنگ راهبردی جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه پژوهش های انقلاب اسلامی دوره یک. شماره ۲
۴. حیدری، م. (۱۴۰۱). جهاد دفاعی از منظر فقهای امامیه با تأکید بر آرا امام خمینی (س) در دفاع مقدس
۵. خمینی (ره)، روح الله. (۱۳۸۲). فلسطین از دیدگاه امام خمینی (س). مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)
۶. خمینی (ره)، روح الله. (۱۳۷۹). صحیفه امام: مجموعه آثار امام خمینی (س). جلد ۹. مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)
۷. درویشی شان، ح. (۱۳۹۳). دفاع هوشمند و قدرت معنوی در اندیشه های امام خامنه ای. سازمان عقیدتی سیاسی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
۸. رنجبر، ا. (۱۴۰۰). مبانی نظری فلسطین در اندیشه امام خمینی (ره). فصلنامه مطالعات کاربردی در علوم اجتماعی و جامعه شناسی. سال چهارم. شماره ۵
۹. روحانی، م. (۱۳۹۳). مسجد الاقصی در گذر تاریخ. پایگاه تخصصی مسجد
۱۰. شاهقلیان قهفرخی، ر. (۱۳۹۱). تبیین سیاست دفاعی از منظر امامین انقلاب اسلامی. همایش ملی تبیین اندیشه دفاعی امام خامنه ای (مد ظله العالی)
۱۱. صفا تاج، م. (۱۳۸۲). فلسطین؛ از اشغال تا انتفاضه. انتشارات: تهران مدرسه
۱۲. صفا تاج، م. (۱۳۸۷). مقاومت فلسطین پس از اشغال. انتشارات: سفیر اردهال
۱۳. صلح میرزایی، س. (۱۳۹۹). فلسطین از منظر حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه ای (مدظله العالی). انتشارات انقلاب اسلامی
۱۴. کوهپایی، م. (۱۳۷۷). امام خمینی و دفاع فرهنگی. سازمان عقیدتی و وزارت دفاع.
۱۵. ماجد الزبده، (۱۴۰۰)، ترجمه: حمید رضا سلطانیان. مقاومت مردمی فلسطین و افق های پیش رو
۱۶. المسیری، ع. (۱۳۸۵). ترجمه: احمد کریمیان. تاثیر انتفاضه بر رژیم صهیونیستی. مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم
۱۷. واعظی، ح. (۱۳۸۳). نبرد نابرابر: روند ظهور و سقوط رژیم صهیونیستی. انتشارات سروش